

Tofiq Bayram

AY GECİKƏN MƏHƏBBƏTİM

İllər boyu səni gözdüm,
Ay gecikən məhəbbətim!
Sən yubandın, mən tələsdim,
Getdi gənclik tərəvətim,
Ay gecikən məhəbbətim!

Mən bir yanda sənə möhtac,
Sən bir yanda gözdün əlac.
İki qəlbə bir ehtiyac,
Övladıyq bir həsrətin,
Ay gecikən məhəbbətim!

Saç ağartdım bu yollarda,
Harda idin, söylə harda?!
Bir yarpağam son baharda,
Saralırım yetim-yetim,
Ay gecikən məhəbbətim!

Sən əzabsan, göz yaşısan,
Bəxtimin son naxışısan,
Bəlkə tale qarğışısan,
Bəlkə də ilk səadətim,
Ay gecikən məhəbbətim!

Gəl ki, sənsiz ürək bir daş.
Poz qanunu, sədləri aş.
Sevə-sevə öləydim kaş,
Sən olaydın vəsiyyətim,
Ay gecikən məhəbbətim!

Bir könül var, əmanətdir,
Acısı da şirin dərdidir.
Bir qadına xəyanətdir,
Bir gözələ sədaqətim,
Ay gecikən məhəbbətim!

Cəzan varsa, verən gəlsin,
Könlü hicran görə gəlsin.
Məcnun gəlsin, Kərəm gəlsin,
Desin, nədir qəbahətim,
Ay gecikən məhəbbətim!

Bir xəstəyəm, əlacım sən,
Bir koram, əl ağacım sən,
Görüşünə əl açım sən -
Gəl ol mənim son qismətim,
Ay gecikən məhəbbətim!

AZƏRBAYCAN DEYƏNDƏ

Vətən mənim bu günüm,
Sabahkı toy-düyünüm.
Haqqım var ki, öyünüm
Azərbaycan deyəndə.
Ürəklərdə döyünüm,
Azərbaycan deyəndə.

"Hər ölkəyə, hər elə,
Olsun hörmət", deyirəm.
"Vətənidir, vətənin,
İlk məhəbbət", deyirəm.
"Onun şöhrət tacıdır,
Şeir-sənət" deyirəm.
Mən vətənə, "Füzuli,

Bəzən ən qiymətli libas içində, Nalədir, fəğandır qadın ürəyi

Abbas Səhhət" deyirəm!
Mən vətənə, "Sabiri
Doğan qeyrət", deyirəm!
Mən vətənə, "Üzeyir,
Müşfiq, Səməd", deyirəm!
"Günəş kimi müqəddəs
Bir həqiqət", deyirəm,
Azərbaycan deyəndə.
"Dünya məni dinləsin,
- Diqqət, diqqət!",
deyirəm.
Azərbaycan deyəndə!

Azərbaycan deyəndə,
Ləpələr şairləşir.
Anaların bətnində,
Qara gözlü körpələr
Pələngləşir şirləşir.
Azərbaycan deyəndə,
Müdrük qocalar kimi
Dağlar da fikirləşir.
Azərbaycan deyəndə
"Haralısən?" sualı,
Verənlərə ar olur.
Qeyrətililər birləşir,
Qeyrətsizlər xar olur
Azərbaycan deyəndə!

Dostdan sovqat, muştuluq,
Düşməndən bac alaram,
Azərbaycan deyəndə!
İşiq sütunu kimi
Sabaha ucalaram,
Azərbaycan deyəndə!
Körpüləri, sədləri
Sinəmlə parçalaram.
Sərhəd məfillərində,
Bu kobud əllərimlə
Bir muğamat çalaram,
Azərbaycan deyəndə!

Azərbaycan! - Bu nida
Qayaları silkələr.
Sal daşların köksündə
Çiçək bitər, gül bitər.
Azərbaycan deyəndə,
Təbim coşar, sel gələr,
Sanma şöhrət pərdəsi,
Ürəyimi kölgələr,
Azərbaycan deyəndə.
Gözümdə doğmalaşar
Bütün xalqlar, ölkələr,
Azərbaycan deyəndə!

QADIN ÜRƏYİ

Necə rəhmli, necə amansız,
Necə mehribandır qadın ürəyi!
Sən onu sındırırsan, bil ki, a qansız,
Ağlayan kamandır qadın ürəyi.

Güldürsən, ömürlük səadətdir,
Söndürsən, yanmağı bir də çətindir.
O, əsl qayğının, məhəbbətdir,
Sevgsiz zındandır qadın ürəyi.

Daşı da əridər, daş da olar o,
Əriyib gözlərdə yaş da olar o.
Bahar da olar o, qış da olar o,
Damladır, ümmandır qadın ürəyi.

Onunla dünyadır sənə qəfəs də,
Onsuz heç yaşama bu torpaq üstə.
Sevən bir ürəyə axır nəfəsdə
Ən gözəl dərmandır qadın ürəyi.

Onu alçaldan da, ucaldan da biz,
Dərd verib, vədəsiz qocaldan da biz.
Qədrini biləndə bu cahanda biz,
Həmişə cavandır qadın ürəyi.

Bəzən gül tək solar acı bir sözdən,
Ağlayar xəlvəti, gülsə də üzdən
Bəzən uşaq kimi bir ürəksizdən
Məhəbbət umandır qadın ürəyi.

Bir namərd əlindən zəhər içəndə,
Keçirər ömrünü o, yas içində.
Bəzən ən qiymətli libas içində,
Nalədir, fəğandır qadın ürəyi.

Sənsiz əl çəkərdəm arzudan, kamdan,
Nə çıxar sevgisiz-sənsiz ilhamdan?
İncitsən, dözərdəm, Tofiq Bayramdan
İncimə, amandır, qadın ürəyi!

VAĞZALI

Duvağa bürünüb yola düşürsən,
Qonşular telinə çiçək bağlayır.
Ay bacım, sən haldan-hala düşürsən,
Vağzalı çalınır, anam ağlayır.

O, nələ etmədi toyunda, nələ
Bu həsrətin yeri nə tez bilindi?
"Vağzalı" çalınır, son dəqiqələr...
Özgə bir yuvaya köçürsən indi.

Köçürsən üzuağ, məğrur, həyalı,
Gedirsən könlünü verdiyin yerə.
Buydu anamın da fikri, xəyalı,
Bəs niyə kövrəlir o birdən-birə?

Ortada quş kimi süzür gəlinlər,
Qızlar oğrun-oğrun yar soraqlayır.
Gülür, fərəhlənir toya gələnlər,
Vağzalı çalınır, anam ağlayır.

Xeyir-dua verir kiçik bacılar,
Dərindən ah çəkir böyük qardaşım.
Atanı dövrəyə alır qocalar,
Qapıya söykənir bəzəkli maşın.

Göz yaşı inci tək qonur sinənə,
Getmək istəyirsən, o qucaqlayır.
- "Ay qızım, xoşbəxt ol!" - söyləyir sənə,
Vağzalı çalınır, anam ağlayır.

Bir evdən bir evə səadətdir gedir,
Biri yola salır, biri səsləyir.
Bir ana qızını burda ləngidir,
Bir ana həsrətlə gəlin gözləyir.

Otaqda boş qalır gümüş çarpayın,
Küncdə bir kitabı yel varaqlayır.
Naxışlı fincanda soyuyur çayın,
Vağzalı çalınır, anam ağlayır.

Ona təskinlik də gerek deyildir,
O göz yaşlarında sevinc var, bacım.
Səadətdə həmişə gülmək deyildir,
Ana qız toyunda ağlayır, bacım.

Gedirsən ən şirin arzu-kam kimi,
"Vağzalı" çalınsın, get yavaş-yavaş.
Dünyada hər ana öz anam kimi
Bircə toy günündə ağlayardı kaş!

SƏTTAR MÖCÜZƏSİ

Şəninə hər yerdə tərif, söz olub,
Rəqibin az olub desəm, düz olmaz.
Neçə siyahıdan adın pozulub,
Tarixə yazılan heç vaxt pozulmaz!

Məcnunu olduğun təbiət kimi,
Xalqın ürəyində sən dahiləşdin.
Bütün paxıllara bir ibrət kimi
Rəqiblər kiçildi, sən dahiləşdin!

Bu dilsiz ağaclar necə oxuyur?
Necə şair deyir bu lal qayalar?
Nə gözüm yorulur, nə könlüm doyur,
Dil açıb danışır rənglər, boyalar.

Rəssamlıq ilahi vergiydi səndə
Bəs necə oxutdun gülü, çiçəyi?
Görünür, üç ürək varmış səndə:
Füzuli, Üzeyir, Səttar ürəyi.

CAVİDİN MƏZARI

Qəlbimizdə xəlvəti
Çəkdik ahu-zarını,
Səsinə həsrət qaldıq
Şairlər yığnağında,
Yağdan gızladdı
Onun söz gülzarını,
Şerini pıçıldadıq
Dodaqaltı, xəlvəti.
Axır ki, itkin saldıq
Bu qorxu azarını,
Yıxdıq qəmin, həsrətin
Quşqonmaz hasarını
Ölümünə qol çəkən
Rütbəli alçağın da,
Alçağa yancağın da
Bağladığımız bazarını.
Biz də qeyrətə gəldik
Dünyanın düz çağında
Qırx il donub buzlayan
Cavidin məzarını
İsidi bə nəfəsimizlə
Əritdik buz qarını.
Hər çiçəyin telində,
Hər gülün saçağında,
Hər ürəkdə bəslədik
Onun lələzarını.

UŞAQ VƏ DƏNİZ

Gün çıxır, od tutub yanır üfüqlər,
Dəniz də qızınır göyün odundan.
Qızıl balıq kimi qızıl şəfəqlər
Üzür ləpələrin göy qanadında.

Qızarmış oğlumun gül yanaqları,
Bu gözəl səhnədən o göz çəkməyir,
İstəyir yerisin sulara sarı,
Ləpə iməkləyir, o iməkləyir.

Xurmayı saçını dağıdır külək,
Qəlbini inadı oxunur üzəndən.
Bir istək aparır, onu bir istək:
Qızıl şəfəqləri alsın dənizdən.

Güclənir, hay salır bu an ləpələr,
Qoparmaq istəyir o, duran yeri.
Sahilə şir kimi cuman ləpələr,
Sahildən quzutək qayıdır geri.

Qıvrıla-qıvrıla cumur təzədən,
Tumbul əllərində sıxılıb qalır.
Elə bil yorulub mübarizədən,
Sular ayağına yığılıb qalır.

XƏZƏR ÇİMƏRLİYİNDƏ

Nədir ürəyimi burda incidən?
- Çimərlik qapqara, sahil natəmiz.
Xəzəri ayırmaq olmaz zəncidən.
Bu mavi dənizdir, ya Qara dəniz?

Hər ləkə qonanda sular qabarır,
Mazutlu div kimi pəncələşir.
Zəncilər Bakıda gəlib ağarır,
Biz burda qaralıb zənciləşir.

